

Sygn. akt IV CSK 242/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko D. C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 czerwca 2019 r.,

skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 lutego 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w pkt. 2, 3 i 4, znosi postępowanie
przed Sądem Apelacyjnym w sprawie I ACa [...] i sprawę
przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania
i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2016 r., Sąd Okręgowy w G. zasądził od pozwanej D. C. na rzecz powoda [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 102 246,79 zł z opisanymi w wyroku odsetkami. Ustalił, że w dniu 19 marca 2008 r. pozwana zawarła z [...] Bank [...] S.A. w W. umowę o kredyt gotówkowy w kwocie 83 877,72 zł na warunkach w niej opisanym. Ze względu na niespłacanie rat kredytu, Bank pismem z dnia 8 czerwca 2010 r. wypowiedział tę umowę z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia. Umowa uległa rozwiązaniu w dniu 9 lipca 2010 r. Bank wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanej na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności. Zostało ono umorzone wskutek stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 sierpnia 2012 r., dotychczasowy wierzyciel pozwanej- [...] Bank [...] S.A. w W. zbył wierzytelność wynikającą z opisanego umowy kredytu na rzecz powoda, o czym zawiadomił pozwaną pismem z dnia 3 października 2012 r. Powód wezwał pozwaną pismem z dnia 19 października 2012 r. do zapłaty wymagalnego zadłużenia w kwocie 92.281,32 zł, czego pozwana nie uczyniła.

Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie, albowiem powód udowodnił istnienie dochodzonej od pozwanej wierzytelności z tytułu niespłaconego kredytu, przelanej przez Bank skutecznie na rzecz powoda, a podniesione przez pozwaną zarzuty okazały się chybione.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej oraz orzekł o kosztach postępowania, dzieląc ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu pierwszej instancji.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 214 § 1 k.p.c. w zw. z art. 214¹ k.p.c. w zw. z art. 117 § 5 k.p.c., naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. oraz § 7 k.p.c. w zw. z art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. oraz naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art.

353¹ k.c. w zw. z art. 89 k.c., w zw. 513 § 1 k.c., art. 6 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. w zw. z art. 89 k.c. w zw. z art. 513 § 1 k.c., art. 118 k.c. w zw. z art. 119 k.c., w zw. z art. 120 § 1 k.c., w zw. z art. 379 pkt 2 k.c., art. 118 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c. w zw. z art. 123 § 1 k.c. Wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nieważność postępowania, unormowana w art. 379 k.p.c. jest konsekwencją poważnych uchybień procesowych sądu, których ciężar oraz znaczenie dla prawidłowości postępowania jest tak doniosłe, że powoduje konieczność ich uwzględnienia przez sąd drugiej instancji (gdy chodzi o nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji) oraz Sąd Najwyższy (w przypadku nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji) nie tylko na zarzut strony sformułowany w apelacji lub skardze kasacyjnej, ale także z urzędu. Pozwana powołała się na nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym wywołaną pozbawieniem możliwości obrony jej praw na rozprawie apelacyjnej wskutek nieuwzględnienia wniosku o odroczenie rozprawy, uzasadnionego chorobą jej pełnomocnika (art. 379 pkt 5 k.p.c.) W aktach sprawy znajduje się pismo pełnomocnika pozwanej z urzędu nadane w urzędzie pocztowym w dniu 16 lutego 2017 r. zawierające wniosek o odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 24 lutego 2017 r. ze względu na przebyty przez pełnomocnika zabieg operacyjny i związaną z nim niezdolność do pracy, potwierdzoną zaświadczeniem lekarza sądowego (k. 572-573 akt). Wniosek ten nie został rozpoznany przez Sąd Apelacyjny, albowiem pismo to, wskutek nieprawidłowości w obiegu korespondencji w Sądzie Apelacyjnym, dotarło do przewodniczącego składu w dniu 24 lutego 2017 r. o godzinie 11.30, a zatem już po zakończeniu rozprawy, na którą pełnomocnik się nie stawił. Choroba strony (zawodowego pełnomocnika procesowego strony) wykazana zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza sądowego i uniemożliwiająca stawienie się na rozprawie powoduje konieczność jej odroczenia, zwłaszcza jeśli wcześniej sąd ustanowił dla nieporadnej strony pełnomocnika z urzędu ze względu na potrzebę udzielenia jej fachowej pomocy prawnej. Wydanie w takiej sytuacji wyroku kończącego postępowanie

w sprawie przez Sąd drugiej instancji powoduje nieważność postępowania na podstawie art. 379 pkt 5 k.p.c. Kasacyjny zarzut nieważności postępowania, spowodowanej pozbawieniem pozwanej możliwości obrony przysługujących jej praw w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym jest więc zasadny (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1981 r., I PRN 8/81, OSN 1981, nr 10, poz. 201, z dnia 28 listopada 1997 r., I CKU 175/97, niepubl. i z dnia 30 listopada 2004 r., IV CK 304/04, niepubl. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 377/08, niepubl.), co prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku, zniesienia postępowania przed Sądem Apelacyjnym w [...] i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W tym stanie rzeczy przedwczesne było rozważanie przytoczonych przez skarżącą podstaw kasacyjnych, stąd orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

jw

[aw]